

Kontrollutvalgets sekretariat

Vår saksbehandler
Aase Birgitte Nerland

Vår ref.
2024/10892
oppgis ved alle henvendelser

Deres ref.

Dato
14.05.2024

Uavhengig revisors attestasjonsuttalelse "Etterlevelseskontroll om oppfølging av internkontroll"

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Trondheim kommunes etterlevelse av bestemmelser knyttet til oppfølging av internkontroll

Problemstilling

Har kommunen rapportering, oppfølging og evaluering av internkontrollen for å sikre at kommunelovens kapittel 25 etterleves?

Revisjonskriteriene har vært

Kommunen skal:

- ha system for å følge opp internkontrollen ved enhetene
- evaluere rapporteringer om internkontrollen
- ved behov sette inn tiltak
- rapportere til bystyret om internkontroll minst én gang i året

Revisjonskriteriene er utledet fra følgende kilder:

- Kommunelovens kapittel 25
- Praktisk veileder fra KS, Orden i eget hus
- Anbefalinger fra KS sin nettside om rapportering av internkontroll
- Rammeverk internkontroll, Trondheim kommune, sist godkjent 14.1.2020

Ledelsens ansvar for etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for kommunerevisjonen, som inneholder uavhengighetskrav og andre krav basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, fortrolighet og profesjonell opptreden. I samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1 Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester) har Trondheim kommunerevisjon et tilstrekkelig kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning på det området vi har foretatt forenklet etterlevelseskontroll.

Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 301, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i en revisjonsberetning.

Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Grunnlag for konklusjon

Vi viser til vårt brev til kommunedirektøren av 9. april 2024 og tilsvaret av 22. april 2024. Nedenfor gjengis revisjonens konklusjoner med svarene fra administrasjonen:

Har kommunen rapportering, oppfølging og evaluering av internkontrollen for å sikre at kommunelovens kapittel 25 etterleves?

1. Kommunen har system for å følge opp og rapportere om internkontrollen ved enhetene. Systemene Kvaliteket og Styringskraftportalen benyttes som verktøy i arbeidet. Styringskraftportalen inneholder blant annet enhetenes egenevaluering av internkontrollen "Orden i eget hus".
2. Kvalitetsnettverket melder om at flere enheter ikke benytter Kvaliteket som forutsatt. Det er ulik bruk av systemet og alle avvik blir ikke registrert. 29 prosent av rutinene i Kvaliteket har status som ikke godkjent.

3. De to siste årene har det vært manglende rapportering av enhetenes egevaluering "Orden i eget hus" til ledergruppen. Spørsmålet er om ledergruppen har tilstrekkelig informasjon for å kunne evaluere og følge opp internkontrollen. Mangelfull rapportering og evaluering av internkontroll innebærer risiko for at det ikke blir satt inn nødvendige tiltak.
4. Styringskraftteamene har hatt som oppgave å rapportere til ledergruppen om internkontrollarbeidet i kommunen. Det er ulik oppfatning i ledergruppen om det fortsatt er behov for styringskraftteamene.
5. Helse- og velferdsdirektøren uttrykker behov for mer lederstøtte for å kunne følge opp arbeidet med internkontroll, og etterspør et mer helhetlig system.
6. Internkontroll som utføres av fagstab og interne tjenester sentralt blir ikke sett i sammenheng med enhetenes egevaluering "Orden i eget hus". Ved samordning kan ledelsen få et bedre grunnlag for å kunne evaluere resultatet av internkontrollarbeidet.
7. Internkontrollen skal bygge på en risikovurdering. Det er de siste årene gjennomført risikovurderinger av IT, sikkerhet/beredskap og miljø, men ikke en overordnet risikovurdering av hele kommunen.
8. Kommunedirektøren har rapportert om internkontrollen i årsrapportene for 2021 og 2022. Rapportene inneholder i liten grad informasjon om hva kommunen konkret har oppnådd i forbindelse med internkontrollarbeidet slik det anbefales av KS.

Kommunedirektørens uttalelse

Kommunedirektøren opplever rapporten om etterlevelseskontroll "Oppfølging av internkontroll" for Trondheim kommune som en ryddig og nyttig rapport. Det er gjort et grundig arbeid med gjennomgang av kommunens styringsdokumenter, rutiner og overordnede strategier. Kommunedirektøren kjenner seg godt igjen i fremstilling og forståelse som blir lagt til grunn i revisjonsrapporten.

Revisjonen tar utgangspunkt i kommunelovens bestemmelser om internkontroll og rapportering. Oppfølging og evaluering av internkontrollen er viktig for å følge opp at rutiner etterleveres av enhetene. Kommunedirektøren oppfatter at rapporten har en systematisk gjennomgang av tema med en tydelig vurdering for hvert enkelt kriterium som berøres i rapporten. Dette gjør rapporten til et praktisk og godt arbeidsverktøy for kommunen i det videre arbeidet med internkontroll.

Flere av revisjonens vurderinger peker på utfordringer og risikoer som kommunedirektøren er kjent med og har fokus på inn i sitt pågående utvikling av det nye programmet for ledelse, kompetanse og samarbeid for kvalitet (FOKUS-programmet) og organisasjonens nye virksomhetsstyring som vil implementeres i 2025. Revisjonen peker også på tema som bør sette særskilt fokus på videre. Dette følges opp i det videre arbeidet. Det blir spesielt viktig å følge opp dette når kommunen skifter politisk styreform og dermed ledelse.

Kommunedirektøren opplever å ha fått en rapport som tegner et godt bilde av styrker og svakhet ved internkontroll i Trondheim kommune med klare vurderinger og anbefalinger som vil bli benyttet inn i kommunens pågående arbeid med internkontroll.

Konklusjon med forbehold

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis kan vi ikke konkludere med at kommunens internkontroll i det alt vesentligste er blitt fulgt opp i tilstrekkelig grad de siste to årene.

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt påse ansvar med økonomiforvaltningen og til Trondheim kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.

Trondheim, 14. mai 2024

Per Olav Nilsen
revisjonsdirektør

Aase Birgitte Nerland
statsautorisert revisor

Dette er et digitalt dokument og har derfor ingen signatur

Vedlegg:

Brev til kommunedirektøren av 9. april 2024

Svar fra kommunedirektøren av 22. april 2024

Signert uttalelse fra ledelsen av 16. april 2024

Kopi til:

Kommunedirektør Morten Wolden

Organisasjonsdirektør Trude Kristin Kjeldstad

Seniorrådgiver Berit Antonie Holmlimo

Kontrollutvalgets sekretær Hilde Haugskott